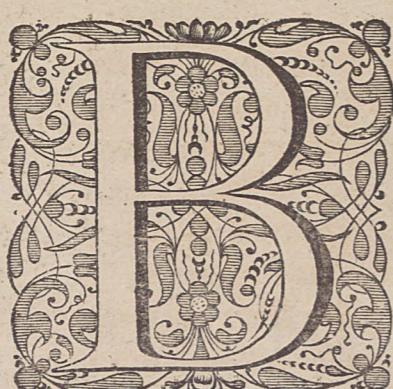

B I T V R I G V M,

vulgo

D V C H E D E B E R R Y.

*Limites.**Bituriges
populi du-
plices.**Metropolis
Bourges.**Eius de-
scriptio.*

Iturigum, vel Bituriensis Ducatus, *Duché de Berry*, à Septentrio-ne Soloniam respicit inferioris Belfia partem, à qua Caris fluente disternatur; ad orientem Heure-penses, Nivernenses, & Borbonios, consti-tuente hic limitem rivulo, cui nomen *La Faye*: qua meridies est, Lemovices habitant, ubi *Crou-re* fluit; qua occidens, Pictones & Turones, à quibus fluiolo, qui Clery vulgo, separatur. Do-micilium hic olim fuit Biturigibus, quos *Kæs* scribunt cognominatos, Strabo, Ptolemæus, aliique. Bituriges enim Galliæ populi, duplices erant, cognomentis distincti, *Bituriges Cubi*, quo-rum metropolis Avaricum, primæ Aquitaniæ; *Bituriges Vibisci*, aut Vivisci, quibus primaria urbs *Burdigala*, secundæ Aquitaniae. Vtraque civitas libera sub Romanis, teste Plinio. Esse apud hos populos magnas ferrarias, testantur Cæsar lib. 7, & Strabo lib. 4. Sic Rutilius lib. 1: *Non Biturix largo potior stricturna camino*. Regio omnis pecore abundat, quod ab incolis per universam distrahitur Galliam. Infinitus hic quoque oppidorum, Burgorum, pagorum, saltuum, montium, prato-rum, pascuorum, rivulorum, fontium, vinotorū numerus. Metropolim habet *Avaricum*, verna-cule *Bourges*. Biturigam vocant Ammianus, Gre-gorius Turonen-sis, Beda. Avaricum quidam vol-unt dictum ab Eura flumine, quo alluitur. Agro-sita est amoenissimo, quo non modo frumento-rum omnium & leguminum, verum etiam vino-rum præstantissimorum, pecorum, piscium, vo-lucrum & quorumcunq; fructuum feracissimus. Quatuor irrigatur rivulis, qui vulgo *Aufron* & *Au-rette*, ab una: *Yure* & *Molon* ab altera parte fluunt. Quis coniderit, ut pleraque alia oppida, incer-tum est. Veteris paulo sequior, quam hodiernæ urbis fuit situs. Ad paludes scilicet urgebat, cui-jus etiam nunc cum admiratione visuntur mu-ri, propemodum integri, solidissima materia, ut passim veterum Romanorum opera, constructi. Initium capiunt à turri, quam *Magnam* vocant, pergentes per medium D. Stephani templum, plateam D. Iohannis Campestris, portamque Gordianam, usque ad Novam, cui olim à S. An-drea nomen: inde per plateam Amphitheatri, vulgo *des Arenes*, se ad portam Turonensem ex-tendunt; hinc autem porrecto ambitu versus portam D. Pauli, paulatim turrim, quam dixi, *Gallia*.

repetunt. Postea prolatis varie pomœriis ita fuit hæc urbs amplificata à Carolo Magno & aliis, ut jam nunc cum maximis & munitissimis Gal-liæ civitatibus contendat, formam habens ob-longam, amplissimam, & spatiofissimam. Munita est octoginta editis crassisq; turribus. Inter quas principem tuetur locum, quam antea *Magnam* dixi appellatam, *La grosse tour*, ab insolita ejus crassitudine, minoribus undique turribus, mu-roque & fossis profundissimis, Philippo II Au-gusto Galliarum rege, circa an. c i 5 c x c curante, cincta. Forma est rotunda, magnæ altitudi-nis. Aliam omnino similem fuisse ajunt, sed diru-tam, à binis turribus Biturigibus nomen indi-tum fabulantes. Et laudat antiqui Grammatici carmen Calamæus, *Turribus à binis, inde vocor Bitu-ris*. verum hi lymphatico furore correpti, quæ somniarunt, forte aliis persuasa volunt. Septem habet urbs suburbia, totidemque portas, præter minores aliquot. Ingruente ab hostibus metu, quatuor tantum patent, *Borbonia*, S. *Privati*, S. *Sulpitii* & *Aronia*. Septemdecim sunt Ecclesiæ, quas Collegiatas vulgo vocant, septemdecim Paro-chie: quatuor Mendicantium ordines: duæ viro-rum *Abbatia*; una S. *Sulpitii*, potens & dives, ex-tramuranea; altera intra urbem D. *Ambrosii*, valde etiam locuples: tres mulierum, prima *Nun-tiade* vulgo, in honorem D. *Virginis*: altera D. *Laurentii*: tertia sororum mendicantium D. *Claræ*. Artes hic florent mechanicae, cum primis textrina; & ab ea mercatura pannaria. Annas habet nundinas valde celebres, D. *Laurentii*, D. *Lazari*, D. *Martini*, S. *Vrsini* & alias. Extructum ibi non ita pridem fuit à pio Magistratu pto-chodochium, pauperibus aliisque adflictis alien-dis consecratum. Inter splendida ædificia, quo-rum magnus hic semper fuit numerus, primum agmen dicit domus Iacobi Cordi, qui vixit tem-pore Caroli VII, superba & sumtuosa. Sunt & ædes Alemannorum, qui quondam regiæ gazæ præfuerunt, antequam nundinæ, quæ ibi maxi-mo peregrinorum concursu celebrari solitæ, Lugdunum tranferrentur an. 1397. Hæc urbs Archiepiscopali fulget sede, cuius præsules nu-merat nominatque *Belleforestius* XCVI; po-stremum *Antonium Vallatum Parisensem*. Sua flo-ret Academia, cui nulla per totam Galliam par-doëtiss. virorum promacula. Viget in ea ma-xime *Iurisprudentia*, quam ibi professi sunt viri excellentissimi, Andreas Alciatus, Eguinarius Baro, Petrus Rebuffus, Franciscus Duarenus, Franciscus Balduinus, Antonius Contius, Hugo Donellus, Iacobus Cujacius, & alii.

G g

Infinita